

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО СТАНА ОСОБИСТОСТІ

Довгенька Ю.А. студентка соціально-психологічного факультету НУЦЗУ
НК – Кучеренко С.М. доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри
психології діяльності в особливих умовах НУЦЗУ

Емоції, що виникають у процесі здійснення професійної діяльності, значно впливають на якість виконуваних особистістю дій. У основному всі технологічні процеси, як у виробничій, так і в учбово-виховній діяльності, розраховані на спокійного, урівноваженого спеціаліста. Проте, вивчення безпосередньої практичної діяльності показує, що існує значна кількість питань, пов'язаних із вирішенням складаних виробничих завдань, здійснення яких покладається на людину без урахування її емоційної стійкості.

Емоційні прояви відрізняються величезною різноманітністю в процесі трудової діяльності. Так, на початку виконання професійних функцій спостерігається збудження і напруга, що в умовах нормальної, стійкої роботи можуть замінитися стомленням, переживанням нудьги, при швидкому ж протікання виробничого процесу переживань нудьги не виникає. У операторів верстатів із числовим програмним управлінням стан монотонності може виникнути тільки при достатньо надійній роботі устаткування. При частих неполадках у системі, під час збою в програмному забезпеченні технологічного процесу, оператору увесь час необхідно взаємодія з персоналом, що забезпечує безперебійну роботу верстатів. У водіїв автотранспорту, що виконують тривалі рейси, при поверненні додому, відзначається збільшення позитивних емоцій, що перекривають виникле стомлення і дозволяють благополучно закінчити рейс.

Як у вітчизняній, так і зарубіжній літературі мало робіт спрямованих на вивчення емоційних станів персоналу. У основному це роботи американських і вітчизняних психологів, що досліджують професійну діяльність льотчиків, авіадиспетчерів, підводників. Досліджень же спрямованих на вивчення особливостей емоційної сфери праці педагогів, водіїв, робітників різноманітних фахів і інших спеціалістів украї незначна кількість. Можливо, це пов'язано з тим, що вивчення емоційних проявів людини безпосередньо на робочому місці вимагає гарних знань технології протікання трудового процесу, що не завжди і не в повному обсязі є в практичних психологів, що вивчають різноманітні сфери діяльності особистості.

Аналіз наявного фактичного матеріалу вивчення фахової діяльності спеціалістів різноманітного профілю показує, що в складних ситуаціях виникають усі відомі прояви емоційної сфери особистості: емоційні стани, ситуативні емоції, почуття, настрої, афекти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аршава І. Ф. Емоційна стійкість людини та її діагностика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. психол. н.: спец. 19.00.02 «Психофізіологія» / І.Ф.Аршава. – К., 2007. – 38 с.
2. Леонтьев А. Н. Потребности, мотивы, эмоции / А. Н. Леонтьев. – М. : Педагогика, 1971. – 328 с.